

Til Helse- og omsorgsdepartementet

Referansenr.:

Dato: 18/09/2026

HØRINGSINNSPILL

Innspill til høring om forslag om endringer i alkoholloven og alkoholforskriften - utvidet ordning for begrenset salg av alkoholholdig drikk direkte fra produsent

Norsk Bonde- og Småbrukarlag takker for muligheten til å gi innspill på forslag om endringer i alkoholloven og alkoholforskriften - utvidet ordning for begrenset salg av alkoholholdig drikk direkte fra produsent.

Åpningen av gårdssalg av sider i 2016 har hatt store ringvirkninger for landbruket, særlig på Vestlandet. Unge ser muligheter i å ta over gården og gå inn i næringa, samtidig som ressursgrunnlaget utnyttes til fordel for landbruket i regionen. I tillegg har satsingen på norskprodusert drikke, og da særlig sider og fruktvin under 4,7 prosent, bidratt til å markedsføre Norge som mat- og reiselivsdestinasjon regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag er svært positive til forslaget om å utvide ordningen for salg av alkoholholdig drikke direkte fra produsent. Vi mener dette vil ha svært positive ringvirkninger for landbruket og flere av regjeringas mål om innovasjon i landbruket og matsektoren, økt omsetning av lokalmat, økt rekruttering, og landbruk i hele landet.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag stiller seg bak høringsinnspillet fra Hanen, oppsummert ved følgende sammendrag:

Hanen mener at en ny og utvidet gårdssalgsordning med salg av alkoholholdig drikke over 4,7 volumprosent alkohol direkte fra produksjonssted må ha følgende overordnede innramming:

- *sikrer at ordningen oppfyller intensjonen om å styrke produsentenes anledning til å selge egne produkter og på den måten bli en del av reiselivsopplevelsen.*
- *sikre hovedlinjene i den norske alkoholpolitikken og Vinmonopolets stilling blir ivaretatt.*

Hanen støtter følgende elementer i høringsforslaget:

- *Salgstak på 15 000 liter sterkøl og vin, og 5 000 liter brennevin.*
- *Krav om at produktene som selges skal være produsert på utsalgsstedet, og at det kun er anledning til å selge sine egne produkter.*

- *Krav om at tilvirkningen og salget inngår som en del av stedets helhetlige karakter.*

Hanen foreslår følgende endringer:

- *Produksjonstaket sløyfes.*
- *Krav om betalt kunnskapshevende arrangement må ikke innføres.*
- *En kvote per salg til kunde etableres ikke.*
- *Krav om at aktøren må være juridisk og økonomisk uavhengig innføres ikke.*
- *Det skal etableres ordninger som aktivt stimuleres til at en større andel av den norske produksjonen av maltholdig alkoholholdig drikke gjøres på norsk malt.*
- *Salgstidene gjøres lik siderordningen.*

Sikre helhetlige mat- og reiselivsopplevelser

For produsenter av lokal, alkoholholdig drikke, er dagens konsekvente forbud mot all markedsføring av alkoholreklame en utfordring.

Det bør gis unntak for å vise alkoholholdig drikke eller situasjoner hvor dette konsumeres i markedsføringsøyemed for **helhetlige konsepter av mat, drikke og reiseliv, hvor drikkevaren er basert på lokalprodusert frukt og bær**. Dette vil treffe lokalmatprodusenter godt. Det skal ikke gis anledning til å vise etiketter – det er det heller ikke lov til i dag, men det må være mulig å bruke navn på gård og produsent.

Det er et potensial for å styrke reiselivsnæringa og norsk landbruk i fellesskap gjennom en slik satsing uten at det går på tross av dagens linje for alkoholpolitikken, men regelverket må muliggjøre å kunne vise det helhetlige tilbudet disse produsentene har for utenlandsturister.

Vi oppfordrer Helse- og omsorgsdepartementet til å gå i dialog med Landbruks- og matdepartementet om hvordan regelverket for markedsføring kan tilpasses for de produsentene som dyrker drikkeråvarer (f.eks. epler), foredler dem og produserer alkoholholdig drikke, og tilbyr helhetlige opplevelser rundt dette.

Avslutningsvis henviser vi til Hanens høringsinnspill i sin helhet, og anmoder departementet om å ta forslagene i dette innspillet til etterretning.

Med vennlig hilsen,

Anders Bakke Klemoen, Generalsekretær

Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Elektronisk godkjent, uten underskrift